

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Administrația de stat.

O nouă primejdie se ivește pe orizontul politicii condusă de guvernele maghiare. Aceasta e introducerea administrației de stat.

Dela guvernul lui Szapáry începe toate guvernele s'au preocupat de această afacere. Toate au găsit de lipsă mare, a schimba actualul sistem administrativ, a cassa autonomia comitatelor și a pune întreaga conducere a administrației în mâinile statului, adică a guvernului.

Ideea aceasta a fost mai mult discutată și părea a fi ajuns tare aproape de realizare sub guvernul Bánffy, care, cum se știe, dintre toate guvernele de până aci a fost cel mai îndrăzneț și cel mai volnic în intruparea ideilor de întărire a statului pan-maghiar.

Căzut dela putere, Bánffy cu aderenții sei extra-șoviniști așteptau, ca Széll, noul ministru-președinte, să calce întru toate pe urmele făcute și să ducă mai departe planurile de mărire a elementului maghiar cu aceeași îndrăzneală, între cari planuri firește era și statificarea administrației.

Astfel se face, că Széll acum mereu este interelat asupra diferitelor chestiuni lăsate neisprăvite de Bánffy. De curând în una din comisiunile parlamentare a fost întrebat, că ce are de gând să facă cu administrația de stat?

Mărturisim că eram curioși și noi să cunoaștem în privința aceasta părerea noului guvern, care la început făcuse enunțări atâtea de mult promițtoare și bucinase pacea prin cuvintele »lege, drept și dreptate«.

Precaut și tacticos cum este Széll, a dat un răspuns care a nemulțumit presa opozițională din Budapesta. A spus, că ideea administrației de stat încă n'a ajuns la maturitatea de lipsă,

că o mulțime de chestiuni trebuiesc încă lămurite și studiate, mai ales raporturile de naționalitate. *In principiu însă nu este împotriva statificării administrației și promite, că luându-și ca basă cercetările făcute de guvernele anterioare, va căuta o soluțiune potrivită.* Până atunci însă Széll crede, că făcându-se unele îmbunătățiri în sistemul actual și punându-se mai ales capăt abuzurilor din administrația comitatelor prin un control sever, s'ar putea introduce câteva folositoare îmbunătățiri...

Fără îndoială, dl Széll este un bărbat politic de pânura cea mai fină. Toate aceste le-ar fi spus bunăoară Bánffy într'un mod brutal și absolut jignitor pentru noi. Dl Széll însă a ținut să le îndulcească, ca să nu revolte prea de timpuriu naționalitățile.

Vedem însă un lucru lămurit. Dl Széll nu este împotriva administrației. Dl Széll lucrează fără șgomot la proiectul de lege prin care va frânge gâtul vieții autonome a comitatelor și va concentra toată puterea în mâinile guvernului. Și astfel ne putem aștepta ca într'o bună zi să fim surprinși cu noua lege, care ne va da o lovitură capitală.

Datoria noastră a naționalităților nemaghiare este să ne deschidem ochii de timpuriu, ca să putem întimpina cu toată puterea noastră de rezistență lovitura ce se pregătește anume pentru noi. Zicem anume pentru noi, fiindcă vedem că presa ungurească nu găsește alte motive prin cari să reclame statificarea administrației, decât înfrângerea mai ușoară a mișcărilor naționaliste.

Datoria noastră este ca să ne ridicăm cu toată hotărârea împotriva centralizării puterii.

Sistemul de până acum deși nu ne oferia destulă influență în viața comitatelor, precum ne-ar fi îndreptățit numărul populației noastre; deși noi Românii aproape în nici un comitat, cu

toate că suntem în majoritate, nu avem conducerea, căci alegerea membrilor în congregație se făcea cu aceleași presiuni și abuzuri desfrânate ca și alegerea deputaților, totuși legăm nădejdi pentru viitor. Înțelegându-ne bine între noi și nisuiindu-ne a intra cât de mulți în congregațiuni, vom avea în mână o putere de control și un teren de fapte de care guvernul va trebui să țină cont. Acest teren trebuie să ni-l rezervăm mai ales pentru timpuri grele ca cele de acum când împrejurările de-atâta timp ne opresc a ne ridica glasul în dieta țerii.

Și unde mai pui că până ce vom avea administrație autonomă, mai ales dacă va înceta nebuna presiune a guvernului, vom avea și drepturi de-a ne institui și destitui funcționarii noștri și a îngriji ca în părțile române să avem după putință și funcționari români, mai ales notari români. Căci, dacă actuala lege administrativă s'ar aplica așa cum este, fără terorizarea fișpanilor, noi am avea mulți funcționari de-ai noștri și astfel o plângere esențială a noastră împotriva guvernului ar putea ușor să înceteze.

Dar' guvernul în loc de-a face să înceteze plângerile noastre, voiește să le înmulțească. Tocmai aici, în numirea funcționarilor, ne va lovi crunt. Prin statificarea administrației nu va rămânea picior de funcționar român prin părțile românești. Nouă ne va numi de conducători administrativi pe Sécui sau pe alți pintenai din fundul Ungariei, ear' pe Români îi va numi prin părțile curat ungurești. Astfel guvernul va pune la cale o dublă maghiarizare.

Dar' noi până atunci să nu stăm cu mâinile în sân. Datoria noastră este să nu rămânem indiferenți în fața acestui atac. Conducătorii noștri să mediteze de timpuriu asupra contra măsurilor ce trebuie să luăm, ca să zădărniciim îndeplinirea acestui plan criminal.

Din Bucovina.

Despre marea întrunire a preoților români bucovineni, ținută la 30 Oct. n. în Cernăuți, extragem din »Patria« următoarele:

Dacă s'a manifestat cândva în Bucovina sentimentul național și patriotic în mod impunător, s'a manifestat netăgăduit și nelentrecut în ziua de 30 Octomvrie, prin adunarea epocală a preoșimii române. Dacă a arătat cândva națiunea noastră vitalitatea sa a arătat-o Luni prin preoșii săi. Din munți și de la țeară, din sate și orașe, preoșimea noastră s'a ridicat ca un singur om, și concentrată în adunare obștească, a arătat nemernicului venetic că suntem încă foarte tari și nu ne lăsăm bagatelisați în țeara noastră proprie. Sala de tir își oferea Luni seara aspectul grandios al unui falnic codru de stejari. Neclintiți în voința lor de-a înfrânge obrăznicia calomniatorilor mincinoși, preoșii noștri au observat în decursul întregii ședințe o liniște deamăia întocmai ca secularul codru de stejari în fața unui nor, ce se ridică în depărtările albastre. Prea e mic și prea depărtat pericolul, ce amenință biserica noastră până când păstorii ei sunt atât de conștii de sacra lor datorință. Până când în fruntea acestei biserici vom avea o preoșime cum o avem, norul amenințător încărcat de fulgerii furiei nu constituie absolut nici un pericol pentru această biserică.

Sbuciumările adversarilor vor rămânea zădarnice și mii de ani ele nu vor fi în stare să ne repună, iscodească calomniile și cauze câte voesc. Victoria noastră e garantată, aceasta e firma convingere, ce am câștigat-o prin adunarea preoșimii noastre.

Pe nevrute ne vin în memorie caracteristicile cuvinte ale unui general unguresc din anul revoluționar 1848, cari cuvinte se potrivesc de minune și pentru situația actuală dela noi. Se știe, că în 1848 preoșii români din Transilvania s'au pus în truntea oștirilor înțeleștate în lupte sângeroase cu revoltații Unguri. Victorie după victorie raportau »pre-

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

TOAMNA.

Cărduri-cărduri se așează
Rândunelele 'n șireag,
Și pornesc ca regimente
In drumul lor trist, pribeagl

Pe coline nu mai sună
Cornul dulce de păstor,
Și pe lunci nu se aude
Doine jalnice de dor.

Ear' isvoarele de apă
Cad în murmur ostenit,
E târzie toamna-acuma
Și tu încă n'ai venit!

(Humedoara.)

Niou.

Năframa albastră.

Intr'o zi de toamnă, e foarte mult de atunci, pe la începutul lunei Octomvrie, călătoriam pe jos.

Înainte mea mergea un regiment de ostași. Imi plăcea muzica militară și de aceea mă grăbiam în urma regimentului, ca s'o aud cât se poate mai bine. După drum de

o jumătate de oră, regimentul s'a tras lângă o pădure de brazi și a format un pătrat. — Pentru-ce v'ați oprit aci, am întrebat pe un căpitan, pe care-l cunoșteam? — Ca să ținem judecată asupra unui ostaș care a furat ceva dela țeranul la care a fost încuierat, răspunse căpitanul. Dacă voești, te voiu așeza într'un loc de unde vei vedea și auzi toate. — Am mulțumit căpitanului și m'am așezat la locul meu. Îndărătul regimentului, aproape de pădure, săpau doi ostași o groapă. In mijlocul regimentului ședeau opt cătane pe tobe și al nouălea șezând ceva mai departe înaintea acestora, scria ceva pe genunchi cu un condei de plumb. Invinovățitul a fost chemat înainte. Acesta era un tinăr înalt, frumos și cu o căutătură blândă. Dimpreună cu el a venit și o femeie, aceea care l'a pîrit.

Colonelul voia să întrebe pe femeie despre lucrul furat, dar' cătana pîrită a zis cătră colonel: — E de prisos, dle colonel, ca să mai întreb, voi mărturisi eu toate. Am furat dela această femeie o năframă de buzunar.

Colonelul: D.-Ta, Iosife? Imi pare foarte rău. D.-Ta ai fost totdeauna cunoscut și cinstit ca unul din cei mai harnici și mai de treabă fecior din regiment.

Iosif: Imi pare foarte bine, dle colo-

nel. Eu totdeauna m'am silit a-mi împlini datoria mea, a mulțumi pe mai marii mei. Iartă-mi se-ți spun că năframa n'am furat-o pentru mine, ci pentru Maria.

Colonelul: Și cine este Maria aceea?

Iosif: Ah! Dle colonel, este o zină, un ânger frumos și bun, este o fată din satul nașterii mele, pe care o iubesc. Ea șede în căsuța cea mică lângă vale, unde este un ci-reș mare. Ah! D-zeul meu! așadar' nu o voiu mai vedea, nu voiu mai grăi cu draga mea Maria.

Colonelul: Nu te înțeleg, Iosife, spune-mi mai pe larg cine e Maria și ce vrei cu ea?

— Iosif: Bine, dle colonel, că să știți cine e Maria, cetiți scrisoarea asta.

Iosif a dat colonelului o carte, care i-a fost scris-o Maria. Cartea suna astfel:

Iubitul meu Iosif!

Prin vărul meu, care pleacă acum la regimentul tău, îți trimis aceste rînduri și o pungă, care am făcut-o pentru tine, despre cari socotesc că te vor găsi în sănătate deplină. Am trebuit să lucrez la această pungă numai noaptea, pe ascuns, ca să n'o vadă tata. El mă tot ocărăște, că pentru-ce te iubesc așa de tare, și-mi zice că tu nu vei mai veni acasă din cătane. Așa-i Iosife, că tu vei veni acasă? Ah! chiar deși n'ai veni,

eu tot te-ași iubi până la răsufierea mea cea din urmă. M'am logodit cu tine în seara aceea, în care mi-ai cumpărat și mi-ai dat năframa cea albastră. Ceea-ce mă face să fiu mândră și să mă bucur este, că am auzit că te iubesc și te cinstesc toți din regimentul tău. Ai încă doi ani de cătanie, grăbește-te cu dinșii, Iosite dragă, căci atunci voiu fi mireasa ta, vom fi o păreche.

Te rog trimite-mi și tu ceva din țeara în care ești, nu pentru-ca să am ceva, ci pentru-ca să-mi aducă aminte de tine și ca să pot purta cu mine ceva dela tine. Sărută ceea-ce îmi vei trimite, și eu de bună seamă voiu afla locul unde tu ai sărutat.

Până la moarte credincioasă

Maria.

După-ce ceti colonelul scrisoarea, zise Iosif: Vărul meu îmi aduse această scrisoare ieri seară, când mi-am cumpărat biletul de încuierat. Toată noaptea n'am putut dormi, mă gândeam tot la patria mea și la Maria. Ea mă rugase să-i trimit ceva din țeara asta străină. Dar' cum și ce să-i trimit? căci eu n'am bani, deoarece-ce mi-am zălogit leafa mea încă pe trei luni înainte, spre a da fratelui meu ceva pe drum, care împlinindu-și anii cătaniei plecase acasă. In această dimineață, după-ce m'am sculat, am deschis fereastra.

pe Englezi îi desprețuște, și așa se vede că nici norocul nu le suride în acest război, căci de când el decurge, ei au fost cari au păpat bătaie, cum de mult n'au mai păpat.

Din această cauză indignarea în Anglia este foarte mare și nu este exclusă posibilitatea, ca Buri să iasă învingători, mai ales că cei din statul Oranje încă le vor sări în ajutor. Este deci de prevăzut, că acest război se va sfârși cu războiul, ba se poate ca el să se continue și în veacul al XX-lea, dacă celelalte puteri europene nu vor cădea de acord, ca să silească pe Anglia la pace.

Se va schimba așa zicând numai veacul, dar uneltilor și intrigile dintre popoare nu vor pieri. Ba se poate, ca ele în veacul al XX-lea să se înmulțască și mai mult, făcând ca în locul veacului, care dorim să fie al libertății, să vină unul, în care asupririle și barbariile să fie și mai dese și mai crâncene ca până aci.

Eată la ce ne putem aștepta în veacul al XX-lea, urmărind cu atențiune cele-ce se petrec în pragul lui.

Conferența inv. rom. din cercul Devei!

În urma ordinului Preaveratului Consistor arhidiececan cu data de 12 Iulie a. c., învătătorimea gr.-or. din cercul Devei s'a întrunit în 14/26 Oct. sub conducerea dlui comisar consistorial *Dr. Pavel Oprîșa*, în orașul Deva.

Înainte de începerea ședințelor, la 9^{1/2} ore s'a ținut serviciul divin cu »Invocarea Duhului Sfânt« în biserica gr.-or. din loc, prin dl protopresbiter *George Romanul*, la slujba dumnezească au luat parte toți membrii deja sosiți. Din biserică învățătorii s'adună în școala din loc și la orele 11^{1/4} dl președinte prin o vorbire foarte acomodată, în care arată în deosebi însemnătatea școlii române și a culturii naționale, precum și folosul cel mare care i-l aduc întrunirile, declară ședința de deschisă.

Se purcede imediat la constituirea biroului. Ca notari ad hoc s'aleg: *Ilie Hociotă* și *Toma Roșu*, eară ca membri verificatori: *Ioan Branga* și *Toma Neamtu*. Mai departe se cește consemnarea învățătorilor din tractul Orăștiei, Devei, *Iliei*, *Dobrei* și din al Hațegului și se constată 60 de membri prezenți și peste 70 absenți, un semn nu prea îmbucurător.

Ca inspectori districtuali, au luat parte *P. O. D. protopresbiter: Avram Păcurariu*, *Vasiliu Domșa* *Iosif Morariu*, și *George Romanul*.

Punându-se la desbatere obiectele statorite în programă, învățătorii au arătat și de astădată, că cunosce și înțeleg scopul ce-l urmăresc conferențele, luând parte cu interes la desbaterea mai îndelungată, asupra diferitelor puncte din programă, precum: la raportul comisiunii însărcinate cu revizuirea și censurarea materialului cuprins în normativul școlar votat de sinod în anul 1882, la obiectul: »Cestiunea examenelor publice la finea anului școlar«. Cu privire la această chestiune s'au statorit mai multe puncte, cari trebuiesc observate la ținerea examenelor școlare.

Cu această ocaziune învățătorul *Ioan Fleșeriu* a cetit o disertațiune despre »Atențiunea elevilor în școală«, care fiind lucrată cu pricere a făcut bună impresie asupra auditorilor și a fost ascultată cu plăcere.

S'au mai ținut încă 2 prelegeri practice cu elevii. Prima »Despre substantiv« ținută de *Toma Roșu*, a doua »despre fracțiuni« de *Ioan Fleșeriu*.

Ambele prelegeri au fost bine reușite; prelegătorii au dovedit că și-au câștigat o praxă bună în modul de predare al materialului. Conferența le aduce mulțumită protocolară.

La propunerea învățătorului *Ioan Branga*, conferența își exprimă dorința, ca adunările învățătoresci, din mai multe puncte de vedere să se țină pe viitor și în alte centre din comitatul nostru.

Cu aceste se termină agendele conferenței și dl comisar, prin cuvinte pline de dragoste mulțumește membrilor pentru participare și exprimându-și dorința ferbinte, ca cel puțin unele grăunțe aci câștigate să încolțască și să aducă roadă, și dacă fiecare învățător își va împlini datorința, școala română desigur va progresa, și prin școală va progresa și cultura națională. Cu aceste declarații ședința de închisă. În urmă învăț. *Constantin Baicu* în numele conferenței mulțumește dlui comisar pentru interesul și zelul arătat.

INTÊMPLĂRILE SÊPTÊMĂNEI

Foile maghiare susțin, că privitor la statorirea cotei, delegațiunile austriacă și ungară au ajuns la deplină înțelegere. S'a stabilit adecă pentru Austria 65%, ear' pentru Ungaria 35%.

Comisiunea pentru afacerile de presă a Reichsrathului austriac, după-cum scrie »Bud. Hirl.«, a primit unanim cassarea competenței de timbru pentru inserțiuni.

Regele Sêrbiei, *Alexandru*, în călătoria sa spre *Meran*, s'a oprit în *Viena*, la otel »Imperial«, unde se afla tot atunci și Regele Greciei, *George*. Impêratul nostru a făcut o vizită acestui din urmă la acel hotel, dar' nu și Regelui *Alexandru*. Mulți zic că aceasta este o ignorare, născută în urma judecării aspre ce s'a adus asupra complicitor atentatului contra exregelui *Milan*. Alții earăși susțin că *Monarchul* nu-l ignorează, și că îl va visita când se va reîntoarce dela *Meran*, trecând earăși peste *Viena*.

Din cauză că în *Macedonia* s'au redeschis școlile sêrbesti și prin comunele unde nu sunt Sêrbi, s'au născut mari turburări printre *Bulgari*, cari cer închiderea școalelor și expulșarea unui notabil Sêrb din *Veles*. Sultantul refuză închiderea școalelor, dar' notabilul sêrb a fost expulșat din *Salonic*.

În urma acestor turburări și de teamă că ele se vor extinde tot mai mult printre populațiunea bulgară, autoritățile au mărit trupele de prin districte.

PACEA LUMII

Rêsboiul în Transvaal.

Londra, 1 Nov. n. Din *Vryburg* se vestește, că generalul *Burilor*, *Delary*, când a intrat cu oastea în oraș și a arborat steagul pe casa orașului, a zis următoarele: Steagul englez nu va mai fâlțai mai mult pe aceste ziduri, decât poate peste cadavrele noastre.

Belgrad, 2 Nov. n. 500 de Sêrbi au intrat de bună voie în armata engleză. Se zice că la aceasta i-a îndemnat miseria, căci se aflau fără ocupațiune.

Amsterdam, 3 Nov. n. Din *Pretoria*, se vestește, că *Burii* cuprinzând orașul *Ladysmith*, au prins și armata generalului *Withe*, care consta din 9000 oameni. Această știre a măchnit adânc pe toți Englezii.

Londra, 4 Nov. n. O telegramă din *Ladysmith* vestește, că în această zi nu s'a dat nici o luptă. Așa se vede, că *Burii* își așează tunurile pe ridicăturile nordice ale orașului. Locuitorii orașului în continuu părăsesc orașul. La hotarile statului *Oranje* sunt concentrați 4000 de *Buri*.

Londra, 5 Nov. n. La *Besershill* *Burii* au fost alungați de Englezi. Ei vor ataca orașul *Kolosberg*, de lângă râul *Oranje*.

Londra, 6 Nov. n. Lângă *Besters* *Burii* au îndurat o mare pierdere. Intreagă trupa a ajuns în mâinile Englezilor. La *Ladysmith* li-s'a gătat Englezilor atât muniția cât și mijloacele de trai și se crede că nici nu vor mai putea primi altele, deoarece-ce le sunt închise toate drumurile.

Londra, 7 Nov. n. Din orașul *Cap* se vestește, că Englezii au avut o învingere strălucită asupra *Burilor*, cari au pierdut 2000 de oameni.

Paris, 8 Nov. n. Din *Berlin* se telegrafează, că *Germania* e hotărâtă a ataca pe *Anglia*. Dacă aceasta își va trece ostirea pe golful *Delagoa*.

NOUTĂȚI

Dar evlavios. *Nicolae Muntean*, cassar la institutul de credit și economii »*Corvineana*«, societate pe acții în *Hunedoara* și stimata-i soție *Maria* născ. *Stoichiția* din privilegiul unei sêrbări familiare, anume: aniversarea a 25-a dela cuunția dênșilor, au dărut pe seama bisericii gr.-or. din *Hunedoara* 2 acții de-ale »*Corvinei*«, a căror valoare, după cursul zilei face 127 fl. 20 cr. dovind dênșii prin această faptă marinimoasă cum au a sê sêrba în mod demn și vrednic de laudă astfel de momente din viața omească. Drept-aceea li-se aduce și pe calea aceasta cea mai călduroasă mulțumită în numele parohiei din partea subscrișului. Fie ca această faptă plăcută lui *Dumnezeu* și oamenilor să aibă mulți imitatori; eară de dênșii sê-i țină bunul *Dumnezeu* mulți și fericiți ani, ca să mai poată face astfel de fapte generoase. *Hunedoara*, 2 Noemvrie n. 1899.

George Oprea, par. gr.-or.

Principele Carol al României a trecut peste pericol. Starea sănătății sale e destul de satisfăcătoare.

Comandantul corpului XII. din *Sibiu*, *Feldzeugmeisterul Probst* a sosit Joi în *Orăștie*, pentru inspecțiunea batalioanelor staționate aici.

Alegere de notar. *Duminecă* în 5 Nov. n. a. c. s'a ținut alegerea de notar în comuna *Criscior*, pretura *Brad*, alegându-se dl *Dimitrie Moldovan*, fiul fostului notar din *Băița*, *George Moldovan*.

Cununie. Dl *Lazar Bera*, teolog abs. și d-șoara *Sinefta Șindea* își vor sêrba cununia *Duminecă* în 19 Nov. n. a. c. în biserica gr.-or. din *Roșcani*.

— Dl *Ioan Tomuța* și d-șoara *Maria Roșca* din *Orăștie*, își vor sêrba cununia *Duminecă* în 19 Nov. n. a. c. Le dorim fericire!

Alegerea de deputat mirean pentru congresul bisericii ort. rom. se va ținea, în cercul *Ilia*, *Duminecă* în 12 Nov. n. a. c. Privat la această alegere primim dela un fruntaș român din acele părți următoarele: O părere e, ca și de astă-dată să se aleagă dl *Victor Tordășianu*, exactor la Consistorul din *Sibiu*. Dl *Tordășianu* a mai fost alesul cercului nostru și la congres și la sinod. E deci de dorit, ca alegătorii din comunele noastre și de astă-dată să se-și deee voturile pentru dînsul.

Două omoruri. În *Ó-Becse* s'a întemplat următorul cas îngrozitor, care ține în agitație pe toți locuitorii comunei. Croitorul de-acolo, *Zay*, și-a omorât soția și pe fratele aceleia. El trăia de-un timp încoace foarte rău cu soția, din care cauză ea l'a părăsit și s'a dus la un frate al ei. *Zay* a rugat-o în mai multe rânduri, mergend la ea, că să se reîntoarcă la el, dar' ea n'a voit odată cu capul. Zilele trecute el a mai făcut o încercare, dar' fără rezultat. Atunci el a scos un cuțit și i-l'a înfipt în spate. La strigătele ei de ajutor, a venit fratele său și a voit să iee cuțitul din mâna lui, dar' acesta fiind mai tare, i-l'a implantat în inimă, omorîndu-l la moment. Ucigașul a fost îndată deținut.

O cununie rară s'a petrecut zilele acestea într-o biserică din *Viena*. Mirele, care e de 40 ani, e orb, și pe lângă aceasta îi mai lipsește și un picior, ear' mireasa e o bêtără de 65 ani. Ei au făcut cunoștința într'un institut de binetacere, unde bărbatul a fost primit ca să i-se dea toate cele de lipsă, fiindcă nu-și putea câștiga pâinea de toate zilele. Bêtărana încă se afla acolo, îngrijind de nepotucioși. După-ce au făcut cunoștința unul cu altul, n'au voit să mai stee acolo, ci s'au cerut afară. Acum bărbatul și-a cumpărat o harmonică, și bêtărana îl conduce prin curțile oamenilor, și astfel trăesc de pe o zi pe alta.

Căsătoria la Buri. De obicei *Burii* se căsătoresc de tineri. Un fecior dacă a ajuns vîrsta de 20 de ani, își caută nevastă, dacă cumva nu i-au găsit vre-una părinții. Înainte de-a-i face însă cunoștința, *Burii* se uită câte oi, câți cai și câte vaci au părinții fetei pe care voesc să o iee, și socotesc și aceea, că câte fete sunt la casă, ca să știe ce parte vine pe una. După-ce și-au găsit mireasa, atunci ei se schimbă și se duc călări până la locuința fetei. Părinții fetei, cu toate-că știu ce însemnează acea vizită, totuși îi primesc foarte rece și se întrețin foarte puțin cu ei. Se duc apoi a doua-ooră, și ear' așa de rece sunt primiți. Abia când se duc pentru a treia-ooră, sunt primiți mai cu căldură și hotărêsc asupra celor de lipsă la cununie și statoresc ziua. Din purtarea feciorii-

lor, se vede îndată, că ei mai mult pentru zestre le iau, decât din dragoste. Cununia de obicei se sêvrșește *Dumineca*. În ziua aceea mulțime de oameni călări și cu trăsuri se duc în satul unde se află biserică, căci nu sunt în toate satele. Mirele intră în biserică cu familia și cu rudenile sale, și mireasa tot așa. Haina de mireasă e cât se poate de elegantă, căci pe aceasta ei pun foarte mult preț. Nu o fac anume, ci o iau împrumut dela alte femei bogate și după cununie ear' li-o dau înapoi. Se întemplă adeseori, că într-o *Duminecă* se sêvrșesc și câte 12 cununii, în aceeași biserică. Atunci preutul în continuu stă înaintea altarului. Tîrgurile cam de regulă încă se țin în acele *Dumineci*, când este vre-o cununie, și părinții cari au copii de însurat, atunci umblă de le caută câte-o mireasă. Ospețele lor durează mai multe zile și se consumă foarte multă mîncare și beutură, căci *Burii* au apetit foarte bun.

O călătorie spre moarte. Din *Kuttenberg* se scrie, că doi studenți, *Ladislau Divisch* și *Carol Havelka*, ambii în etate de 15 ani, s'au hotărît ca să se ducă și să între în oastea *Burilor*. Dar' n'aveau bani de drum. Ce să facă deci. Au spus părinților că să le deee câte 15 fl. că trebuie să plătească didactrul școlii, ce părinții au și crezut și astfel li-au dat. Dar' abia au ajuns în *Viena*, și banii li-s'au gătat, și deci au fost siliți a se reîntoarce acasă. Părinții aflând ce au voit să facă, i-au înfruntat. Ei de necaz și-au pus în gând să se omoare. *Divisch* s'a împușcat, ear' *Havelka* s'a junghiat.

Despre o dramă sângeroasă se vestește din *Timișoara*. Economul *Gligor Bujor*, un om încă tîner, a trăit în concubinată cu bogata vêduvă *Saveta Raza*. În timpul din urmă aceasta s'o urît de el, și i-a spus să o părăsască. Dar' el n'a voit. Vêduva neavend încotro s'a dus la judecătoria și l'a pîrit și astfel el a fost scos cu poliștii din casa ei. De rușine și necaz el încă în acea seară s'a dus la ea și atât a înpuns-o cu cuțitul, până-ce a murit. După aceea s'a dat prins.

O mușcătură de cocoș — Inveniată. Un copil de vre-o 4 ani, din *New-York*, mîncînd pâne cu unt, a ieșit prin curte. Coșul vêzîndu-l s'a dus la el și-a voit să i-o piște din mână, dar' neputend, a sărit asupra copilului, și l'a ciocnit de două-ori în obraz. A doua zi s'a umflat obrazul copilului, ear' la o sêptemână el a murit.

Din dragoste. Din *Becicherecul-mare* se scrie, că un tîner, cu numele de *Dusan Popov*, s'a amoresat în fata unui proprietar, care se chema *Danis Havev*. Fata însă nu l'a prea băgat în seamă, și cerendu-o altul în căsătorie s'a învoit a se duce după dînsul. *Popov*, ca să-și rêsune, în ziua cununiei a mers și el cătră biserică. Dar' când a fost pe la mijlocul drumului, a scos un revolver și a tras un foc asupra miresei, rîndindu-o foarte grav. Oaspeții cari au însoțit pe mireasă la biserică, s'au apucat după aceea și au bătut strașnic pe fostul ei iubit, lăsându-l aproape mort.

Album de cîntări. Atragem binevoitoarea luare aminte a familiilor române asupra unui album, care va apărea pe la finea lui *Decemvrie* și va putea servi în același timp și ca un potrivit cadou de sêrbători. Este un *Album de 20 cîntări*, compuse și arangiate pentru voce cu acompaniament de pian și coruri, de *G. Șorban*, *Viena* (IX, *Lazarethgasse* Nr. 6, Th. 20). Recomandăm cu toată căldura abonarea lui. Liste de prenumerațiune se află și la redacția foii noastre.

Se vor sorta
50 de mii de câștiguri în valoare de
13 milioane 160 de mii de coroane
M. H. Wurm
agent-general
Budapesta, IV. Egyetem utca 11.
VIII. Kerepesi ut 10 sz.
Prima tragere la sorți
loteriei de clase a V-a
reg. ung. privilegiată
se începe deja în 16 și 17 Noemvrie st. n.
Losuri valabile la această sorțiře oferim cu prețurile originale, anume:
los întreg. los jumătate. los pătrar. los optiv.
fl. 6.— fl. 3.— fl. 1.50 fl.—75
Losuri și planuri de sortare trimitem franco.
Tot aici se capetă losuri pentru tragerele următoare.
Câștigul cel mai mare în cas favorabil
1,000.000 coroane!

POSTA REDACȚIEI.

Abonamentului nr. 1030. Am primit banii. Mulțumită. „Revista“ vi-se trimite regulat la C.

Dlul I. I. în O. m. Cererea vi-se împlinește cu plăcere.

Dlul T. V. G. în H. Abonamentul l-am primit cu mulțumită. Cele trimise spre publicare le-am primit tocmai la încheierea foil.

Dlul A. S. în P. În nrul viitor.

AMICIȚIE — DISTRAȚIE

Lui. — Soll ich dir sagen, was Sehnsucht ist? — Merit?

Spar, wenn du liebst, des Mundes Hauch,
Und brauch' ihn nur am rechten Orte:
Wie helles Feuer wenig Rauch,
Hat wahre Liebe wenig Worte.

Dacă vei urma acest sfat și vei fi mai cruțător, fii sigur că nu vei aștepta mult și acel „da“ pe care îl urmărești de mult, te va surprinde în scurt timp.

E-a.

FEL DE FEL

Duel între Pământ și Biela. O telegramă din Buenos-Ayres aduce știrea, că cometul Biela a apărut deja la orison și că se apropie cu mare celeritate de pământul nostru. Astronomii au calculat deja, că în noaptea de 13 Noemvrie n., între orele 2 și 3, Biela se va ciocni cu pământul și din această ciocnire oamenii superstițioși povestesc, că pământul va trage scurta, ear' cometul își va face calea sa victorioasă în univers. Teama aceasta însă este foarte nebasată, căci într-o astfel de ciocnire totdeauna cometul rămâne învins. Așa s'a întâmplat și la 1845, când Biela s'a ciocnit cu pământul. Urmarea acestei ciocniri a fost, că pământul a trecut prin Biela și l'a desfăcut în două, formându-se doi comete, fiecare plutind în altă direcție a universului. Ciocnirea dela 1845 a avut ca urmare o ploaie minunată de aștri, care a dat aspect admirabil. Aștrii cădeau cu milioanele, cum cade earma zăpada. Una din jumătățile acestui comet se reîntoarce acum earăși la noi, venind direct, ca și la 1845. Peste câteva zile vor sosi primii vestitori ai ciocnirii dela 13 Noemvrie, adică vor cădea mii de aștri, și maximul va fi în 13 Noemvrie. Falb numește ziua de 13 Noemvrie zi critică de primul rang; noi sperăm însă, că duelul dintre pământ și Biela se va sfârși cu zdrobirea celui din urmă.

Cea mai frumoasă barbă din lume. Acum zece ani trăia încă la Monticou un lucrător, Louis Coulon, de 63 de ani, care se mândrea cu o barbă de 2 m. și 50 cm. lungime. El fusese nevoit a se rade dela vârsta de 12 ani, ear' la 44 avea deja o barbă în formă de evantai de 30 centimetri. La 20 de ani ea era de un metru, la 30 de ani era până la pământ. Gloriosul ei posesor trebuia s'o înfășure împrejurul gâtului.

Dar' era scris, Louis Coulon să fie în trecut de un American. Americanii au totdeauna lucrurile cele mai ciudate. D. M. V. Tapley, azi în vârstă de 68 ani, arată cu mândrie o barbă de 3 m. 25 cm. Expertii socotesc, că ea va crește încă și va ajunge la 6 metri. Va fi deci cea mai frumoasă barbă din cele două luni. Tapley își înfășoară această podoabă într'un săculeț de mătăsă și o pune între piept și plastronul cămesei. O arată bucușos admiratorilor săi. Ba într'o zi a eșit pe stradele New-Yorkului cu barba în libertate și care mătura trotoarele. S'a format așa aglomerațiune după dînsa, că poliția a fost silită să intervie.

Belșugul acesta de pînă nu e un privilegiu al rasei omenești. Sunt și cei a căror coamă ajunge la o mărime de 4 metri, ear' coada de 2 metri. Astfel era calul electorului de Saxa, August II., care fu mai târziu rege al Poloniei.

Laudă, nu glumă. Un candidat de înșurătoare și cu un mijlocitor povestiau despre o damă tină, pe care acesta i-o recomandase. Intre multele laude ce a adus fetei mijlocitorul, a fost și următoarea: E bogată ca Croesus, frumoasă ca Venus, și nevinovată ca — Dreyfus.

Ciudații din insulele Andamane.

Deși foarte apropiată de India, a cărei civilizație este de tot veche, deși aflându-se în drumul vapoarelor cari se abat pe la densii ca să ia apă de beut, locuitorii din insulele Andamane (în golful de Bengal) au rămas tot sălbatici și poate sunt cei mai sălbatici din toată lumea.

Bărbații nu sunt niciodată mai înalți de un metru și jumătate; femeile sunt și mai mici.

Să nu se creadă însă că ei sunt o rasă diformă de pitici. Cu toată micimea corpului lor, sunt foarte bine făcuți. Coloarea pielii lor seamănă cu a negrilor africani, însă în toate celelalte privințe densii se apropie de indigenii din Noua Guinee, așa că mai mulți naturaliști le dau o origine comună cu a acestora.

Poporul acesta nu se ocupă cu agricultura și cu nici un soi de meserie, nu are nici o religie; nu-și face case nici colibi și nu reservează nimic pentru viitor, ci trăiește în mod bestial din vînat și pescuit. Afară de o învîitoare de scoarță cu cari își acoperă șoldurile, nu cunosc altă haină.

Femeile își rad părul capului cu o bucată ascuțită de cremene: pentru ele pleșuvia este frumșeță.

Bărbații sunt așa deprinși în a se urca pe copacii cei mai înalți, încât nu sunt întrecuți în iușeală nici de maimuțe nici de veverițe.

În insulele Andamane sunt mai mulți porci sălbatici și ei formează hrana principală a locuitorilor. Un matelot naufragiat, trăind mai multe zile printre acești indigeni, a văzut modul lor de-a coace porcii: fac focul la rădăcina unui copac mare și cu cât copacul arde, dinșii scot cărbunii ce se formează în mijlocul lor. Când rămăne în copac o gaură destul de mare, purcelul e aruncat acolo.

Femeile sunt roabele bărbaților și sunt datoare să muncească din greu toată viața lor; câte o zi de odihnă li-se dă când nasc copii.

Cățiva călători au pretins că indigenii din Andamane sunt mîncători de oameni.

Alții susțin contrarul: deși foarte neospitalieri, dinșii nu au acest obicei odios.

Ura lor însă contra străinilor e foarte mare și numai cât li zăresc de departe sunt cuprinși de o furie nespūsă.

Această ură provine, se zice, din timpurile când negustorii de sclavi se duceau în insulele lor pentru-ca să prindă robi.

Când moare un om și înainte de-a se răci capul, rudele îi bagă capul între genunchi și-l leagă astfel. După-ce-l îngroapă în aceeași pozițiune, așteaptă până să putrezească.

Atunci rudele se adună din nou, și urlând într'un mod înfiorător, îl desgroapă și-și împart oasele.

Mulțumită publică.

(Urmare și fine.)

Pe lista nr 174 și 487 prin dl Atanasiu P. Bologa, paroch în Ruda-baja, dela d-sa 50 cr., dela fiul Sabin Bologa 50 cr., suma 1 fl.

Pe lista nr. 106 prin dl Aron Betecnin, notar cercual în Benic, dela d-sa 1 fl., Remus Cristea 50 cr., Laurian Frâncu 50 cr., Amos Frâncu 30 cr., Nicolau Presia 20 cr., Achim Popu 30 cr., Nicolau Betecni 20 cr., suma 3 fl.

Pe lista nr. 588 prin Reverendissimul domn Alimpiu Barboloviciu, vicarul Silvaniei, dela d-sa 2 fl. 30 cr., Grațian Flonta, paroch în Cațielu-român 1 fl., biserică gr.-cat. de acolo 1 fl., Clemente Pop, paroch în Recea 1 fl., Aureliu Orian, paroch în Ciserin 50 cr., Andreiu Cosma în Simleu 1 fl., Ioan P. Lazar 50 cr., Augustin Marus 1 fl., George Cadar 20 cr., Eugen Boros 50 cr., Dr. Ioan Nichita, advocat în Șimleu 1 fl., suma 10 fl.

Pe lista nr. 768 și 367 prin dl Patriciu P. Barbu, adv. în Regin 2 fl. și dela »Murășana« inst. de economii și credit acolo 2 fl., suma 4 fl.

Pe lista nr. 178 prin dl Nicolau Voin, preot în Valea-Lupului, dela Draghiciu Alicu, Eva Alicu, Ianos Dubreu, Crișca Dubreu, Petru Vlaicu, Maria Vlaicu, Sanfira Dubreu, Petru Dubreu, Salomia Dubreu, Ianos Ntin,

Eva Nicin, Petru Solde, Saveta Solde, Ianos Alicu, Sanfira Alicu, Nicolau Voin și Anuția Voin câte 50 cr. Apoi dela mai mulți credincioși de acolo sume mai micuțe, ear' dela Ianos Borna și Eva 2 fl., Crăciun Mara, crâșnic 1 fl., Ioan Baran 1 fl. și Petru Voicu 1 fl., total 26 fl. 45 cr.

Pe lista nr. 607 prin dl Georgiu Suci, protopopul Indolului, dela d-sa 50 cr., dela Nicolau Petrușia din Beliora 20 cr., apoi dela alți 10 înși sume mai mici, apoi din Segagea, din Muntele Baișorei și Baișora din Săcel, Surduc și Iaior total 6 fl. 01 cr.

Ca răspuns la lista nr. 9. »Ardeleana« institut de credit și economii în Orăștie a trimis ofertul de 6 fl.

Pe lista nr. 44 prin dl Silvestru Nestor, profesor gimn. în Blaj, dela d-na Maria Marin 20 cr., Aurelia n. Solomon 1 fl., Silvia F. Negruțiu 20 cr., Roza Solomon 50 cr., Veturia F. Negruțiu 20 cr., Niculița F. Negruțiu 20 cr., Emil F. Negruțiu, Ioan F. Negruțiu, jun. 20 cr., Ioan F. Negruțiu sen., profesor 1 fl., N. N. 20 cr., Lena Nestor 20 cr., Silvestru Nestor 1 fl., Silvia Nestor 10 cr., suma 6 fl. 20 cr.

Prin lista nr. 778 prin George Sandru, cantor în Hațeg, dela Fira I. Avram Popescu 50 cr., Adam Daju cu soția Ileana 1 fl., Aron Muntean 50 cr., George Costa 45 cr., Arfi Bălgrădean 20 cr., Francisca Streiț 20 cr., Raveca Bojan 30 cr., Manica lui Jancu Sandru 10 cr., suma 3 fl. 25 cr.

Pe lista nr. 228 prin dl Sofron Oltean, paroch în Rechitova, dela poporul credincios de acolo prin colectă suma 7 fl. 64 cr.

Pe lista nr. 151 prin dl Romul Raca, paroch în Bouțarul inf., dela d-sa 1 fl., Neti Raca, preoteasă 1 fl. și dela poporeni de acolo 4 fl. 36 cr., total 6 fl. 36 cr.

Pe lista nr. 214 prin dl Aurel Cetățian, profesor în Călăraș, dela d-sa 5 franci și dela dl Constantin Predelean din Călăraș în România, descendente din familia Canonicului »Sincai« 20 franci suma, 10 fl. 70 cr.

Pe lista nr. 156 prin dl Pop Avet Bociat, protopopul Ulpei-Traiane în Grădiște, dela d-sa 2 fl., Alexandru Rimbaș, not. cercual în Pestiana 1 fl., Nicolau Trîmțiu 1 fl., Simon Adolf 50 cr., Cassa bisericăscă 1 fl., Cassa școlară 1 fl., Cassa Fondului cultural 2 fl., Cassa Ulpianei 4 fl. 72 cr. și dela alți credincioși tot din Grădiște sume mai mici, total 14 fl. 12 cr.

Pe lista nr. 704 prin dl Manasie Pop, preot în Zaicani, dela d-sa 50 cr., Ianes Pop cu soția și fiul 50 cr., Carol Pasca, inv. 50 cr., Denas Müller, ospetar 20 cr., Huniadi Iános, jude com. 10 cr. și alți credincioși, suma 2 fl. 40 cr.

Pe lista nr. 159 prin dl Ioan Bernat, preot dela familie și alți credincioși suma 35 cr.

Pe lista nr. 152 prin dl Andreiu Pop Bociat, paroch în Bouțarul sup., dela d-sa și alți credincioși de acolo suma 1 fl.

Pe lista nr. 185 dela dl Ioan Suci, paroch în Galați lângă Puj, dela Avram Stanciu 1 fl., Grațian German 50 cr., Filip German 20 cr., Mateiu Hirnea 20 cr., și dela alți credincioși de acolo suma 3 fl. 10 cr.

Pe lista nr. 762 prin dl Nicolau Nestor, vicar în Hațeg, dela d-sa 3 fl. 10 cr., Alexandru Nemes 1 fl., Petru Popu cu soția Fira 20 cr., Marișca Vilt 20 cr., Mihai Toplician Lung 20 cr., soția sa Zsica 30 cr., suma 5 fl.

Publicând acestea, de încheiere aducem tuturor generoșilor contributori și domnilor colectanți mulțămitele cele mai profunde pentru obolul caritativ și spriginul dat în favorul sf. Mănăstiri.

Hațeg, în Septemvrie 1899.

În numele comitetului mănăstiresc

N. Nestor,
președ.Dr. G. Suci,
adv. și cassar.

Redactor responsabil: Petru P. Barițiu

Moartea cloțanilor!

(Felix Immisch, Delitzsch)

este materia cea mai bună pentru a otrăvi repede și sigur cloțani și șoareci.

Nu e vătămător oamenilor și animalelor de casă.

(609) 3—5

Se capătă în pachete cu câte 30 cr. la farmacia: **N. Vlad** din **Orăștie**.

Szám 3873—1899. kig.

(607) 3—3

Pályázati hirdetés.

Hunyadvármegye szászvárosi járásához tartozó Felkenyér nagyközség községi jegyzői állása lemondás folytán üresedésbe jöven, annak választás utján leendő betöltésére pályázatot hirdetek.

Érintett jegyzői állás javadalmazása a következő:

1. Évi törzsfizetés 500 frt.
2. Természetbeni lakás, esetleg az eddig élvezett 50 frt évi lakbér.
3. Kellő mennyiségű tűzifa.
4. M. kir. anyakönyvvezetői évi tisztelet-díj 80 frt.
5. Magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhívom ennélfogva mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, miszerint az 1883 évi I. t.-cz. 6 §-ában előirt minősítésüket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **f. é. november hó 14-ig** bezárólag annyival is inkább nyujtsák be hozzám, mivel a hiányosan felszerelt avagy később érkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

Választási határidőül **f. é. november hó 16. napjának d. e. 9 óráját** Felkenyér nagyközség községi jegyzői irodájába tűzöm ki.

Szászváros, 1899. október hó 19-én.

Fodor Gyula,
főszolgabíró.

Reuma-Geist

se numește

un fel de medicament, care la expoziția higienică ținută la anul 1895 în Cairo și la 1896 în Londra, a fost **distins cu medalie de onoare și cu medalie de aur**. Acest medicament a fost aprobat de cei mai distinși medici și se întrebuintează în cele mai mari spitale. El are o influență repede asupra ori-cărei părți a corpului, și anume contra reumatismului, nervosității, podagrei, isias și asthma.

Influența lui în unele casuri este așa de extraordinară, că și la boale mai învechite, dacă se întrebuintează și numai odată, înceată ori-ce durere.

**Durerea de dinți și de cap
înceată în 5 minute!**

Prețul unei sticle, cu îndrumările de lipsă, este **1 coroană, calitate mai tare 2 coroane 40 fileri**.

Deposit principal în Budapesta, la farmacia d-lui **Iosif Török**, Király-utca 12, și la dl Dr. A. Egger, Váci-körut 17, precum și în toate celelalte farmacii din capitală și provincie, și la producătorul

WIDDER GYULA

farmacist.

Sátoralja-Ujhely.

Comande din provincie se efectuesc (603) cu acurateță. 4—10
Deposit în Orăștie la dl **Josef Graffius**, în Sibiu la **I. C. Molnár**, **Heinrich Gottlieb** și **E. Rumler**, în Szász-Sebes la **Ludwig Binder** și **W. Lederbilger**.

100—300 fl.

lunar poate să câștige, sigur și onest, fiecare persoană, de ori-ce poziție, locuească aceea ori-unde, fără de nici un risic și capital, prin *vinderea de hârtii de stat și losuri* permise prin lege.

Ofertele se se adreseze la: *Annoncen-Expedition, Julius Singer, Budapest IV Rostély utca 3, sub titlul „Leichter-Verdienst“.*

(599) 6—6